

Datum

2022-10-19

Vår referens

Maria Olsbäck

Miljöhandläggare

maria.olsback@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Remiss från Miljödepartementet - Länsstyrelsen Uppsalas rapport Lokal och regional klimatomställning - underlag inför klimatpolitisk handlingsplan 2023 (M2022/01830), STK-2022-1170 SBN-2022-929

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har översänt länsstyrelsen i Uppsalas rapport om lokal och regional klimatomställning från Miljödepartementet till stadsbyggnadsnämnden för samråd. Enligt klimatlagen (2017:720) ska regeringen ta fram en ny klimatpolitisk handlingsplan vart fjärde år. För att ta fram underlag till nästa klimatpolitiska handlingsplan gav regeringen i mars 2021 tre parallella uppdrag, att redovisa och sända ut på remiss senast 15 september 2022. Denna remiss är ett av dessa parallella uppdrag. Av speciell betydelse för klimatomställningen har i uppdraget planeringsfrågor (inklusive fysisk planering, gestaltad miljö och transportplanering), regional utveckling, energi- och klimatrådgivning och energieffektivisering, samt upphandling och beteendepåverkande insatser pekats ut. Stadsbyggnadsnämnden är positiv till förslagen i stort, men har några medskick gällande förslagen om standardiserat redovisningssystem, stärkt samordning i energi- och klimatomställning samt stärkt regional samordning av infrastruktur och godstransport.

Förslag till beslut

1. Stadsbyggnadsnämnden lämnar yttrande enligt förvaltningens förslag.

Beslutsunderlag

- Rapport Lokal och regional klimatomställning – underlag inför klimatpolitisk handlingsplan 2023, M2022_01830
- G-Tjänsteskrivelse SBN 2022-10-27 Länsstyrelsen Uppsalas rapport Lokal och regional klimatomställning
- Förslag till yttrande SBN 2022-10-27 Länsstyrelsen Uppsalas rapport Lokal och regional klimatomställning

Beslutsplanering

Stadsbyggnadsnämnden 2022-10-27

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Enligt klimatlagen (2017:720) ska regeringen ta fram en ny klimatpolitisk handlingsplan vart fjärde år. För att ta fram underlag till nästa klimatpolitiska handlingsplan gav regeringen i mars 2021 tre parallella uppdrag, att redovisa och sända ut på remiss senast 15 september 2022.

Denna remiss omfattar länsstyrelsen Uppsalas uppdrag avseende lokal och regional klimatomställning. Av speciell betydelse för klimatomställningen har i uppdraget planeringsfrågor (inklusive fysisk planering, gestaltad miljö och transportplanering), regional utveckling, energi- och klimatrådgivning och energieffektivisering, samt upphandling och beteendepåverkande insatser pekats ut.

Utredningens förslag är indelade i fem delområden:

Ledarskap för klimatomställning

Rapporten föreslår att regeringen tillsätter en nationell samordnare (inklusive kansli) som ska utveckla, leda och följa upp Färdplan för kommuner och regioners klimatomställning samt ta fram utbildningsinsatser för lokala och regionala politiker och tjänstepersoner.

Myndighetslyft för kommuner och regioners klimatomställning

Ett annat förslag är att ge relevanta myndigheter i uppdrag att utveckla intern och extern myndighetssamverkan, utveckla kunskapsarena inkluderat rådgivningscentral, samt utökade uppdrag till statistikmyndigheter för utveckling av klimatstatistik.

Kommunalt klimatlyft

Många mindre kommuner uppger att de saknar resurser och kompetens inom klimatarbetet och därför föreslås det i rapporten att ett flerårigt statligt ekonomiskt stöd införs för att möjliggöra etablering av en klimatomställningsfunktion i samtliga kommuner för att motverka hinder kopplat till begränsad organisatorisk kapacitet i form av resurser, kompetens och metoder. Samtidigt föreslås också ett statligt uppdrag och medel för framtagande av en standardiserad redovisning av klimatåtgärder och klimatpåverkan för kommuner och regioner.

Regionalt klimatlyft

Rapporten pekar också på ett behov av stärkt samarbete lokalt och regionalt kopplat till klimatomställning och energi. Därför föreslås ett förstärkt uppdrag till länsstyrelsen för att leda och koordinera energi- och klimatomställning på lokal och regional nivå.

Samordningsbehov av upphandling är också något som kommit fram i rapporten varför ett förslag om flerårigt statligt stöd till regional funktion för upphandlingssamordning föreslås.

Likaså efterfrågas ett starkare samarbete och samordning inom mobilitet och transport kopplat till klimatomställningen. Rapporten föreslår därför ett flerårigt statligt stöd till regionala samordningsfunktioner för fossilfri mobilitet och tillgänglighet samt ökad transporteffektivitet för både person och godstransporter. Samordningsfunktionen föreslås också agera som kontaktpunkt mot Trafikverket och bidra med bland annat projektledarkompetens och kapacitet att bistå i arbetet med regionala trafikstrategier.

Kompletterande förslag med särskild relevans för lokal och regional nivå

Upphandlingsmyndigheten föreslås få medel och uppdrag att ta fram och upprätthålla vägledningar för utformning av kommuners och regioners upphandlingsriktlinjer inkluderat

livscykelkostnadsberäkningar. Upphandlingsmyndigheten föreslås även få medel och uppdrag att utreda lämpligt framtagande av fördjupade vägledningar, främst för kommuner och regioner inom områden av extra betydelse för minskad klimatpåverkan, till exempel för fordon/drivmedel/ transporttjänster, bygg- och anläggningsuppdrag, vård och omsorg, måltider/livsmedel, förbrukningsvaror/plast och maskiner/ utrustning inklusive IT-utrustning.

Rapporten föreslår också ett stöd för en kompetenssatsning för ökad kolinbindning genom återväntning av tidigare utdikad organogen skogsmark i form av ett flerårigt uppdrag med finansiering till Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket, Jordbruksverket och länsstyrelserna.

Inom energi föreslår rapporten att en utredning görs för att utreda hur stora energi- och eleffektanvändande verksamheter på lämpligt sätt kan omfattas av tillstånds- respektive anmälningsplikt enligt miljöbalken och miljöprövningsförordningen (2013:251), för att uppnå en ökad helhetsbedömning av långsiktigt lämplig lokalisering och utformning ur energi- och effektsynpunkt.

Ansvariga

Johan Emanuelson Avdelningschef

Marcus Horning Stadsbyggnadsdirektör